

Wiktor Hahn

"Nieznana komedia Aleksandra Fredry "Intryga na prędcie"", wyd. i wstępem opatrzył Henryk Cepnik, Kraków 1917 : [recenzja]

Pamiętnik Literacki : czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej 15/1/4, 358

1917

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

odstraszyło, jak wprzód idea litewskiego poematu (po)rzucona dla podobieństwa z Larą«. Kto już podobieństwami dał się odstraszyć od pisania poematów całych, ten z pewnością nie byłby świadomie poszedł na lep żadnej, chociażby najponętniejszej reminiscencji.

Kraków.

Józef Kallenbach.

Nieznana komedia Aleksandra Fredry „Intryga na prędcę“ wydał i wstępem opatrzył Henryk Cepnik. Kraków, nakładem Akademii Umiejętności. Skład główny w księgarni G. Gebethnera i Sp. w Krakowie, Gebethnera i Wolffa w Warszawie, drukarnia Uniw. Jag., 1917, 8-vo, str. 4 nlb. + 58.

W sto lat po pierwszym wystawieniu na scenie lwowskiej w r. 1817 ukazuje się po raz pierwszy w druku *Intryga na prędcę* czyli *Niema złego bez dobrego*, pierwsza komedia Aleksandra Fredry, odnaleziona szczęśliwie przez p. Henryka Cepnika w bibliotece teatralnej miasta Lwowa (nr. rękopisu 241), przez niego starannie przygotowana do druku i poprzedzona odpowiednim wstępem. Mówi w nim wydawca o genezie *Intrygi na prędcę* według autobiografii Fredry, o jej losach, przytacza dalej dowody jej autentyczności, nie ulegającej najmniejszej wątpliwości: najważniejszym dowodem jest w tym względzie przeróbka późniejsza *Intrygi na Nowego Don Kiszota*, o czym wydawca tylko pokrótce wspomina na str. 8. Uwagi o znaczeniu tej komedy dla rozwoju Fredry (s. 3 i 9 nn.) nie wyczerpują kwestyi poruszonej, czego zresztą autor nie zamierzał uczynić. *Intrygę* uwzględnił już I. Chrzanowski w książce o Fredrze (s. 37, 48, 60, 147, 272, 273 n.), który m. i. słusznie wystąpił przeciw przypuszczeniu T. Sinki, jakoby komedyjka ta miała pozostać pod wpływem komedyi Kotzeb'uego: *Das I osthaus in Treuenbrietzen*.

Wydanie samo poprawne nie nastęrcza żadnych uwag; dokonane według zasad wydawniczych Akademii Umiejętności w Krakowie, modernizuje pisownię, zachowuje jednak właściwości językowe autora wraz z jego błędami, zwracając na nie uwagę odpowiednimi znakami. Na s. 6. należy poprawić datę 1915 na 1815.

Lwów.

Wiktor Hahn.

Ign. Chrzanowski: O komediach Fredry. Kraków, nakł. Ak. Um. 1917, 8-vo, str. 334.

Książka prof. Chrzanowskiego zjawia się jako świadectwo szlachetnego pietyzmu, w setną rocznicę przedstawienia pierwszej komedyi Fredry: »Intryga na prędcę«. Złożona z wykładów uniwersyteckich przedstawia cechy ogólne i osobiste z tego rodzaju twórczością związane: porządek rozdziałów planowo obejmujący poszczególne strony zagadnienia z taką dokładnością, aby żadna nie uchyliła się z pod uwagi, a z takim pogłębieniem, aby w wynikach zasadniczych już nic nie pozostało do zmia-